

Afzwaai beleid

Afzwaaien doe je als je de dienst verlaat. Nadat je bent afgezwaaid ben je een oudgediende. De HLSK heeft een afzwaai beleid nodig, want haar gidsen worden ouder en bereiken een leeftijd waarop het moeilijker wordt te blijven voldoen aan de hoge eisen. Ook kan het zijn dat ze na een zekere periode als gids andere prioriteiten in het leven gaan leggen. Natuurlijk en begrijpelijk. Gids zijn binnen de HLSK stelt hoge eisen. De achtergrond daarvan is bekend: altijd meerdaagse trips op onbekende wateren, ver van huis, met een groep waarvan je lang niet iedereen goed kent. Tal van vaardigheden (vergelijk het Gidsopleidingsprogramma) zijn noodzakelijk om daar goed en veilig leiding aan te kunnen geven. Een goed functionerende gekwalificeerde gids is één van de drie pijlers van het veiligheidssysteem. Met een goed afzwaai beleid kan de HLSK voorkomen dat er HLSK-gidsen op pad gaan die niet langer nog voldoende gekwalificeerd zijn, maar ook voorkomen dat gidsen de gidsverantwoordelijkheid zo zwaar voelen drukken dat ze niet meer tot activiteiten komen.

Het afzwaai beleid is beleid van de gidscommissie en is gebaseerd op de volgende bevoegdheden van de gidscommissie. Artikel 6 sub h van het Veiligheidsreglement bepaalt:

6. *De gidscommissie heeft verder tot taak:*

(...)

h. het afnemen van de HLSK-gidscertificatie, indien niet langer aan de eisen voor behoud van de HLSK-gidscertificatie wordt voldaan of in geval van overtreding van de bij of krachtens de statuten, reglementen en bestuursbesluiten voor gidsen geldende regels;

De eisen voor het behoud van de gidscertificatie luiden als volgt (zie document Gids Certificatie):

Nr.	Omschrijving	Check
1.	De deelnemer kent de statuten, reglementen en overige documenten die tezamen het HLSK keurmerk voor veilig schaatsen vormen.	
2.	De deelnemer voldoet aan alle eisen van de HLSK deelnemerscertificatie en beschikt over een deelnemersbadge.	
3.	De deelnemer is door de Gidscommissie toegelaten tot de Gidsopleiding.	
4.	De deelnemer is door de Gidscommissie toegelaten tot de Gidsexamentrip en heeft de Gidsexamentrip, zoals beschreven in de nieuwste versie van het Gidsopleidingsprogramma, met goed gevolg afgelegd.	
5.	De deelnemer geeft ten genoegen van de Gidscommissie blijk van voortgang met de niet tot de examentrip behorende onderdelen van de laatste versie van het Gidsopleidingsprogramma en van onderhoud van de opgedane kennis en ervaring.	

Onderdeel 5 van de gidscertificatie vormt de basis van het afzwaai beleid

Gids zijn betekent dat je je blijft ontwikkelen, ook op de onderdelen van het gidsopleidingsprogramma die op de examentrip niet aan de orde komen en dat je de opgedane kennis en ervaring onderhoudt door als gids werkzaam te blijven. Het zijn geen 'harde' eisen. Het gaat er om dat onderhoud en ontwikkeling in voldoende mate vallen waar

te nemen. Wanneer de gidscommissie in meerderheid van oordeel is dat onderhoud en ontwikkeling van de gidsvaardigheden onvoldoende is geworden en dat het gids zijn meer een papieren status is geworden dan een in de praktijk voortdurend waargemaakte capaciteit, is stap 1 van het afzwaai beleid gezet.

Stap 1 van het afzwaai beleid

De gidscommissie komt in een schriftelijk besluit in meerderheid gemotiveerd tot de conclusie dat zij onderhoud en ontwikkeling van de gidsvaardigheden van een bepaalde gids zodanig onvoldoende acht, dat stap 2 van het afzwaai beleid in gang moet worden gezet.

Stap 2 van het afzwaai beleid

De gidscommissie wijst een lid van de commissie aan die contact legt met de betreffende gids. In dat contact maakt het GC-lid aan de betreffende gids duidelijk dat er een afzwaai beleid is, dat dat geen straf is maar dient om de veiligheid te blijven waarborgen. Het GC-lid legt het beleid kort uit en licht toe waarom de gidscommissie van oordeel is dat het tijd is voor de betreffende gids om af te zwaaien als gids. Het GC-lid benadrukt de vertrouwelijkheid en de grote waardering van de HLSK voor het verrichtte gidswerk. Het GC-lid stuurt het beleid en de motivering van de gidscommissie aan de gids na afloop van het gesprek. Het GC-lid maakt duidelijk dat er desgewenst een tweede gesprek kan volgen, waarin de betreffende gids zijn of haar visie op het eigen functioneren kan geven. Als de betreffende gids moeite heeft met het afzwaaien, verzoekt het GC-lid de gids rustig na te denken over de eigen toekomst als wel/geen gids. Het GC-lid houdt zich beschikbaar voor (telefonisch) overleg met de gids en spreekt af na een week in elk geval te bellen.

Stap 3 van het afzwaai beleid

Als een tweede gesprek nodig is, dan kan de betreffende gids zijn of haar standpunt naar voren brengen aan tenminste twee GC-leden. Stap 2 kan immers in uitzonderingsgevallen het effect hebben van een wake-up call. In dat geval kan er een concreet verbeterplan worden opgesteld, dat gemonitord zal worden door de Gidscommissie. Maar dat kan alleen als een verbetering van het functioneren naar het oordeel van de gidscommissie realistisch is. Als dat niet het geval is leggen de GC-leden nogmaals uit waarom zij de gids hebben verzocht om af te zwaaien. Zij benadrukken nogmaals de grote waardering van de HLSK voor de bewezen gidsdiensten. Onderdeel van stap 3 (of van stap 2, als het niet tot een stap 3 komt) is een communicatieplan, hoe het afzwaaien in de gidsgroep wordt bekend gemaakt. De betreffende gids heeft daarin de belangrijkste inbreng.

Gidsen die afzwaaien krijgen gratis de badge

AFGEZWAID
----

 die onder de HLSK gidsbadge op de rugzak mag worden genaaid. Natuurlijk mag de gids ook zijn gidsbadge omruilen voor een deelnemersbadge. Met het afzwaaien keert een gids terug op het niveau deelnemer binnen de HLSK. De gidscommissie rapporteert na afloop van een afzwaai traject kort aan het bestuur.